

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА ТА ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТИ**

Кафедра теорії держави та права

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЗАХИСТУ ТА ДОТРИМАННЯ
ПРАВ ЛЮДИНИ В ПРАВООХОРОННІЙ ДІЯЛЬНОСТІ**

Назва освітньо-професійної програми	Правоохоронна діяльність
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	26 Цивільна безпека
Спеціальність	262 Правоохоронна діяльність
Вид навчальної дисципліни	обов'язкова
Мова викладання	українська
Рік навчання	перший (денна, заочна)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ
Протокол від 30.08.2024 № 17
Протокол від 02.09.2024 № 18

СХВАЛЕНО

Вченою радою Навчально-
наукового інституту права та
інноваційної освіти
Протокол від 16.08.2024 № 12

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми «Правоохоронна діяльність»

_____ Володимир ШАБЛИСТИЙ

(підпис)

Розглянуто на засіданні кафедри загальноправових дисциплін Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти протокол від 05.06.2024 № 24, протокол від 12.08.2024 № 1, на засіданні кафедри теорії держави та права протокол від 02.09.2024 № 1

Актуальні проблеми захисту та дотримання прав людини в правоохоронній діяльності. Робоча програма навчальної дисципліни. Дніпро: Дніпровський державний університет внутрішніх справ, 2024 рік. 24 с.

РОЗРОБНИКИ:

1. доцент кафедри загальноправових дисциплін Дніпровського державного університету внутрішніх справ, кандидат історичних наук Цигульський Сергій Миколайович.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

1. перший проректор Дніпровського гуманітарного університету, кандидат юридичних наук, доцент Алфьорова Тетяна Миколаївна;
2. заступник начальника управління – начальник організаційно-методичного відділу СУ Головного управління Національної поліції в Запорізькій області, підполковник поліції Григор'єв Олександр Ілліч.

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**
(додаток 1 до Робочої програми навчальної дисципліни)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів ЄКТС	3	3
Загальна кількість годин:	90	90
Рік підготовки	1	1
Семестр	1	1
Лекції	10	4
Семінарські	10	2
Практичні	10	2
Самостійна робота	60	82
Індивідуальні завдання (курсова робота)	-	-
Підсумковий семестровий контроль:	Залік	Залік

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Метою вивчення навчальної дисципліни «Актуальні проблеми захисту та дотримання прав людини в правоохоронній діяльності» спрямована на поглиблену професійну підготовку здобувачів вищої освіти у галузі забезпечення безпеки комерційної діяльності та організації приватної детективної діяльності спрямована на здобуття здобувачами вищої освіти поглиблених знань у галузі забезпечення безпеки приватноправової сфери громадського життя; захисту прав та законних інтересів суб'єктів господарювання і окремих громадян; знайомство з сучасними науковими досягненнями цієї галузі з метою напрацювання навиків експертно-аналітичного мислення, вирішення проблем правоохоронної діяльності, що може здійснюватися лише за допомогою застосування юридичних заходів впливу (заходи запобігання, припинення та адміністративно-процесуального забезпечення), отримання просвітницьких, дослідницьких й проектних компетенцій, які найбільш затребувані на сучасному етапі розвитку українського суспільства та української державності.

Очікувані результати навчання:

знати сутність принципу гуманізму в організації та здійсненні правоохоронної діяльності;

вміти керуватися принципом законності;

правильно тлумачити й застосовувати приписи національного законодавства та міжнародно-правових актів щодо забезпечення прав людини у

правоохоронній діяльності.

Вивчення дисципліни забезпечує формування компетентностей за освітньою програмою:

Інтегральна компетентність – здатність розв’язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права.

Загальні компетентності:

ЗК1 – Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2 – Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК5 – Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК7 – Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК8 – Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальні компетентності:

СК2 – Здатність забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особистості, суспільства, держави в межах виконання своїх посадових обов’язків.

СК3 – Здатність виявляти та аналізувати причини та умови, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, вживати заходи для їх усунення.

СК8 – Здатність визначено і наполегливо ставити професійні завдання та організувати підлеглих для їх виконання, брати на себе відповідальність за результати виконання цих завдань.

СК9 – Здатність обирати оптимальні методи й засоби забезпечення публічної безпеки і порядку.

СК11 – Здатність взаємодіяти з представниками інших органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, громадськістю з питань правоохоронної діяльності.

СК15 – Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення адміністративних і кримінальних правопорушень, заходів, спрямованих на усунення загроз приватним та публічним інтересам людини й держави.

Пререквізити: «Адміністративний процес», «Цивільний процес», «Кримінальний процес», «Конституційне право», «Цивільне право», «Кримінальне право», «Адміністративне право», «Трудове право», «Екологічне право», «Міжнародне право», «Право Європейського Союзу», «Практика Європейського суду з прав людини», «Соціологія», «Психологія» тощо.

Постреквізити: «Теоретико-прикладні проблеми адміністративно-правової кваліфікації правопорушень у сфері публічної безпеки та порядку»; «Нормотворчість».

Програмні результати навчання: Здобувачі вищої освіти повинні

продемонструвати **такі результати навчання:**

РН1 – Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців і нефахівців; зокрема, під час публічних виступів, дискусій, проведення занять.

РН3 – Організовувати та керувати діяльністю підрозділів, які здійснюють правоохоронну діяльність.

РН4 – Узагальнювати практичні результати роботи і пропонувати нові рішення, з урахуванням цілей, обмежень, правових, соціальних, економічних та етичних аспектів.

РН5 – Аналізувати умови і причини вчинення правопорушень, визначати шляхи їх усунення.

РН8 – Забезпечувати законність та правопорядок, захист прав та інтересів особистості, суспільства, держави з використанням ефективних методів й засобів забезпечення публічної безпеки і порядку в межах виконання своїх посадових обов'язків.

РН11 – Розробляти та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності.

РН12 – Надавати кваліфіковані юридичні висновки й консультації в конкретних сферах юридичної діяльності.

РН15 – Модифікувати основні методи та засоби забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки та порядку.

РН18 – Мати навички вирішення завдань у складі міжвідомчих органів з проблем забезпечення безпеки та підтримання правопорядку.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМА 1. ПРАВА ЛЮДИНИ. КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПРАВ ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ

Історія розвитку та становлення концепції прав людини. Поняття та сутність прав людини. Відмінності між правами людини та правами громадянина. Конституційно-правовий статус людини і громадянина в Україні. Система конституційних прав та свобод людини і громадянина. Конституційні обов'язки. Спеціальні обов'язки іноземців та осіб без громадянства. Захист Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України, шанування її державних символів.

Конституційно-правові гарантії прав та свобод людини і громадянина в Україні. Право громадян на участь в управлінні державними справами. Конституційні форми реалізації права на участь в управлінні державними справами. Конституційно-правові способи захисту соціальних прав і свобод. Право на об'єднання в професійні спілки. Право на страйк. Культурні права та свободи людини і громадянина: поняття, особливості та законодавче закріплення.

ТЕМА 2. ЗНАЧЕННЯ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ У ДЕМОКРАТИЧНІЙ ТА ПРАВОВІЙ ДЕРЖАВІ. МЕХАНІЗМИ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ ПРАВООХОРОННИМИ ОРГАНАМИ

Правоохоронна діяльність: поняття та призначення. Законність і процесуальна форма правоохоронної діяльності. Орієнтованість на правові засоби.

Професійна основа правоохоронної діяльності. Функції правоохоронної діяльності: 1) охорони (життя, здоров'я, прав, свобод та законних інтересів людини й громадянина), 2) профілактична, 3) нагляду (контролю), 4) регулятивна, 5) виховна. Принципи правоохоронної діяльності у демократичному суспільстві: верховенство права, дотримання прав людини, законність, неперервність, відкритість і прозорість. Види правоохоронних органів. Реформування системи правоохоронних органів в Україні.

ТЕМА 3. ОСОБЛИВОСТІ ЗАХИСТУ І ДОТРИМАННЯ ПРАВ ОКРЕМИХ КАТЕГОРІЙ ОСІБ

Особливості комунікаційної поведінки працівника правоохоронного органу в сучасному мультикультуральному суспільстві. Права дитини у правоохоронній діяльності. Декларація прав дитини від 20 листопада 1959 року. Конвенція про права дитини від 20 листопада 1989 року. Права осіб з обмеженими можливостями та діяльність поліції. Декларація про права інвалідів від 9 грудня 1975 року. Принципи захисту психічно хворих осіб і поліпшення психіатричної допомоги, затверджені резолюцією Генеральної Асамблеї ООН 18 лютого 1992 року. Стандартні правила забезпечення рівних можливостей для інвалідів від 20 грудня 1993 року. Конвенція про права інвалідів від 13 грудня 2012 року. Етнічний профайлінг та діяльність поліції. Заходи протидії етнічному профайлінгу. Практика Європейського суду з прав людини щодо дотримання прав окремих категорій осіб.

ТЕМА 4. ЗАПОБІГАННЯ ДИСКРИМІНАЦІЇ У ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНАХ. ЗАСТОСУВАННЯ ПРИНЦИПУ НЕДИСКРИМІНАЦІЇ У ЗАХИСТІ ПРАВ ЛЮДИНИ

Повноваження органів державної влади та місцевого самоврядування щодо протидії дискримінації. Міжнародно-правові аспекти дискримінації. Визначення дискримінації в законодавстві ЄС. Конвенція з прав людини та основоположних свобод. Форми дискримінації. Пряма та непряма дискримінація у практиці ЄСПЛ. Рівність, толерантність і недискримінація у правоохоронній діяльності. Забезпечення гендерної рівності у правоохоронній діяльності.

Зміст і обсяг поняття «гендерна рівність». Стереотипні уявлення про чоловіків і жінок та їхній вплив на утвердження гендерної рівності. Закріплення та забезпечення гендерної рівності на рівні міжнародного та національного законодавства. Домашнє насильство: поняття, форми. Повноваження правоохоронних органів під час захисту прав людини від домашнього насильства.

ТЕМА 5. ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЙНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ ТА ПОРУШЕННЯМ, ПОВ'ЯЗАНИХ З КОРУПЦІЄЮ У ПРАВООХОРОННІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Корупція: поняття та зміст. Законодавче регулювання запобігання корупції. Співвідношення понять «корупційне правопорушення» та «правопорушення, пов'язане з корупцією». Детермінанти виникнення корупційних правопорушень у правоохоронних органах. Принципи протидії корупції у правоохоронних органах. Нормативно-правові та організаційно-правові засади запобігання та протидії корупції у правоохоронних органах. Особливості корупційних проявів у правоохоронній діяльності.

Суб'єкти запобігання корупції у правоохоронних органах. Антикорупційна програма Служби безпеки України. Поняття і класифікація завдань правоохоронних органів як суб'єктів протидії корупції в Україні.

ТЕМА 6. СТАНДАРТИ ЗАСТОСУВАННЯ СИЛИ ТА ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ ПРАВООХОРОННИМИ ОРГАНАМИ

Поняття та правова характеристика вогнепальної зброї, спеціальних засобів та заходів фізичного впливу. Система правових норм, які регулюють застосування та використання вогнепальної зброї, спеціальних засобів і заходів фізичного впливу співробітниками правоохоронних органів. Повноваження співробітників правоохоронних органів щодо застосування і використання вогнепальної зброї, спеціальних засобів та заходів фізичного впливу. Підстави використання і застосування вогнепальної зброї співробітниками правоохоронних органів.

Підстави застосування спеціальних засобів та заходів фізичного впливу співробітниками правоохоронних органів. Межі правомірності застосування вогнепальної зброї, спеціальних засобів та заходів фізичного впливу співробітниками правоохоронних органів.

Порядок дій співробітників правоохоронних органів у випадку застосування та використання вогнепальної зброї, спеціальних засобів і заходів фізичного впливу. Відповідальність співробітників правоохоронних органів за незаконне застосування і використання вогнепальної зброї, спеціальних засобів та заходів фізичного впливу.

4. СТРУКТУРА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ

Теми та план лекційних занять

Назва теми лекційного заняття	План лекційного заняття	Кількість годин
Тема № 1 Права людини. Конституційно-	1. Права людини: основні поняття, становлення концепції прав людини. 2. Відмінності між правами людини та правами громадянина.	2

правові засади прав людини в Україні	3. Конституційно-правовий статус людини і громадянина в Україні.	
Тема № 2 Значення правоохоронних органів у демократичній та правовій державі. Механізми захисту прав людини правоохоронними органами	1. Сучасна парадигма правоохоронної діяльності. 2. Принципи правоохоронної діяльності. 3. Функції правоохоронної діяльності у демократичному суспільстві катувань.	2
Тема № 3 Особливості захисту і дотримання прав окремих категорій осіб	1. Рівність і недискримінація у правоохоронній діяльності. 2. Етнічний профайлінг.	2
Тема № 4 Запобігання дискримінації у правоохоронних органах. Застосування принципу недискримінації у захисті прав людини	1. Повноваження органів державної влади та місцевого самоврядування щодо протидії дискримінації. 2. Міжнародно-правові аспекти дискримінації. 3. Зміст і обсяг поняття «гендерна рівність». Жінки в правоохоронних органах.	2
Тема № 5 Запобігання корупційним правопорушенням та порушенням, пов'язаних з корупцією у правоохоронній діяльності	1. Поняття корупції та суб'єктів корупційних правопорушень. 2. Органи, відповідальні за запобігання та протидію корупції: НАЗК, НАБУ, САП. Участь громадськості у запобіганні та протидії корупції. 3. Механізми запобігання корупційним правопорушенням та правопорушенням, пов'язаним з корупцією.	2

Теми семінарських занять

Назва теми семінарського заняття	Кількість годин
Тема № 1. Права людини. Конституційно-правові засади прав людини в Україні	2
Тема № 2. Значення правоохоронних органів у демократичній та правовій державі. Механізми захисту прав людини правоохоронними органами	2
Тема № 3. Особливості захисту і дотримання прав окремих категорій осіб	2
Тема № 4. Запобігання дискримінації у правоохоронних органах. Застосування принципу недискримінації у захисті прав людини	2
Тема № 6 Стандарти застосування сили та вогнепальної зброї правоохоронними органами	2

Теми практичних занять

Назва теми практичного заняття	Кількість годин
Тема № 1. Права людини. Конституційно-правові засади прав людини в Україні	2

Тема № 2. Значення правоохоронних органів у демократичній та правовій державі. Механізми захисту прав людини правоохоронними органами	2
Тема № 3. Особливості захисту і дотримання прав окремих категорій осіб	2
Тема № 4. Запобігання дискримінації у правоохоронних органах. Застосування принципу недискримінації у захисті прав людини	2
Тема № 5. Запобігання корупційним правопорушенням та порушенням, пов'язаних з корупцією у правоохоронній діяльності	2

Теми для самостійної роботи

Назва теми для самостійної роботи	Кількість годин
Тема № 1. Права людини. Конституційно-правові засади прав людини в Україні	10
Тема № 2. Значення правоохоронних органів у демократичній та правовій державі. Механізми захисту прав людини правоохоронними органами	10
Тема № 3. Особливості захисту і дотримання прав окремих категорій осіб	10
Тема № 4. Запобігання дискримінації у правоохоронних органах. Застосування принципу недискримінації у захисті прав людини	10
Тема № 5. Запобігання корупційним правопорушенням та порушенням, пов'язаних з корупцією у правоохоронній діяльності	10
Тема № 6. Стандарти застосування сили та вогнепальної зброї правоохоронними органами	10

ЗАОЧНА ФОРМИ НАВЧАННЯ

Теми та план лекційних занять

Назва теми лекційного заняття	План лекційного заняття	Кількість годин
Тема № 1. Права людини. Конституційно-правові засади прав людини в Україні	1. Права людини: основні поняття, становлення концепції прав людини. 2. Відмінності між правами людини та правами громадянина. 3. Конституційно-правовий статус людини і громадянина в Україні.	2
Тема № 2. Значення правоохоронних органів у демократичній та правовій державі. Механізми захисту прав людини правоохоронними органами	1. Сучасна парадигма правоохоронної діяльності. 2. Принципи правоохоронної діяльності. 3. Функції правоохоронної діяльності у демократичному суспільстві катувань.	2

Теми семінарських занять

Назва теми семінарського заняття	Кількість годин
----------------------------------	-----------------

Тема № 3. Особливості захисту і дотримання прав окремих категорій осіб	2
---	---

Теми практичних занять

Назва теми практичного заняття	Кількість годин
Тема № 4. Запобігання дискримінації у правоохоронних органах. Застосування принципу недискримінації у захисті прав людини	2

Теми для самостійної роботи

Назва теми дл самостійної роботи	Кількість годин денна
Тема № 1. Права людини. Конституційно-правові засади прав людини в Україні	12
Тема № 2. Значення правоохоронних органів у демократичній та правовій державі. Механізми захисту прав людини правоохоронними органами	12
Тема № 3. Особливості захисту і дотримання прав окремих категорій осіб	14
Тема № 4. Запобігання дискримінації у правоохоронних органах. Застосування принципу недискримінації у захисті прав людини	12
Тема № 5. Запобігання корупційним правопорушенням та порушенням, пов'язаних з корупцією у правоохоронній діяльності	16
Тема № 6 Стандарти застосування сили та вогнепальної зброї правоохоронними органами	16

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ТА ЗАВДАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

1. Історія розвитку та становлення концепції прав людини.
2. Поняття та сутність прав людини.
3. Відмінності між правами людини та правами громадянина.
4. Конституційно-правовий статус людини і громадянина в Україні.
5. Система конституційних прав та свобод людини і громадянина. Конституційні обов'язки. Спеціальні обов'язки іноземців та осіб без громадянства.
6. Захист Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України, шанування її державних символів.
7. Конституційно-правові гарантії прав та свобод людини і громадянина в Україні.
8. Право громадян на участь в управлінні державними справами.
9. Конституційні форми реалізації права на участь в управлінні державними справами.
10. Конституційно-правові способи захисту соціальних прав і свобод.
11. Право на об'єднання в професійні спілки.
12. Право на страйк.
13. Культурні права та свободи людини і громадянина: поняття, особливості та законодавче закріплення.
14. Правоохоронна діяльність: поняття та призначення.

15. Законність і процесуальна форма правоохоронної діяльності.
16. Орієнтованість на правові засоби.
17. Професійна основа правоохоронної діяльності.
18. Функції правоохоронної діяльності: 1) охорони (життя, здоров'я, прав, свобод та законних інтересів людини й громадянина), 2) профілактична, 3) нагляду (контролю), 4) регулятивна, 5) виховна.
19. Принципи правоохоронної діяльності у демократичному суспільстві: верховенство права, дотримання прав людини, законність, неперервність, відкритість і прозорість.
20. Види правоохоронних органів.
21. Реформування системи правоохоронних органів в Україні.
22. Особливості комунікаційної поведінки працівника правоохоронного органу в сучасному мультикультуральному суспільстві.
23. Права дитини у правоохоронній діяльності.
24. Принципи захисту психічно хворих осіб і поліпшення психіатричної допомоги, затверджені резолюцією Генеральної Асамблеї ООН 18 лютого 1992 року.
25. Етнічний профайлінг та діяльність поліції.
26. Заходи протидії етнічному профайлінгу.
27. Практика Європейського суду з прав людини щодо дотримання прав окремих категорій людей.
28. Повноваження органів державної влади та місцевого самоврядування щодо протидії дискримінації.
29. Міжнародно-правові аспекти дискримінації. Визначення дискримінації в законодавстві ЄС.
30. Конвенція з прав людини та основоположних свобод.
31. Форми дискримінації. Пряма та непряма дискримінація у практиці ЄСПЛ.
32. Рівність, толерантність і недискримінація у правоохоронній діяльності.
33. Забезпечення гендерної рівності у правоохоронній діяльності.
34. Зміст і обсяг поняття «гендерна рівність» у правоохоронній діяльності.
35. Стереотипні уявлення про чоловіків і жінок та їхній вплив на утвердження гендерної рівності.
36. Закріплення та забезпечення гендерної рівності на рівні міжнародного та національного законодавства.
37. Домашнє насильство: поняття, форми.
38. Повноваження правоохоронних органів під час захисту прав людини від домашнього насильства.
39. Законодавче регулювання запобігання корупції.
40. Співвідношення понять «корупційне правопорушення» та «правопорушення, пов'язане з корупцією».
41. Детермінанти виникнення корупційних правопорушень у правоохоронних органах.
42. Принципи протидії корупції у правоохоронних органах.

43. Нормативно-правові та організаційно-правові засади запобігання та протидії корупції у правоохоронних органах.
44. Особливості корупційних проявів у правоохоронній діяльності.
45. Суб'єкти запобігання корупції у правоохоронних органах.
46. Антикорупційна програма Служби безпеки України.
47. Поняття і класифікація завдань правоохоронних органів як суб'єктів протидії корупції в Україні.
48. Поняття та правова характеристика вогнепальної зброї, спеціальних засобів та заходів фізичного впливу.
49. Система правових норм, які регулюють застосування та використання вогнепальної зброї, спеціальних засобів і заходів фізичного впливу співробітниками правоохоронних органів.
50. Повноваження співробітників правоохоронних органів щодо застосування і використання вогнепальної зброї, спеціальних засобів та заходів фізичного впливу.
51. Підстави використання і застосування вогнепальної зброї співробітниками правоохоронних органів.
52. Підстави застосування спеціальних засобів та заходів фізичного впливу співробітниками правоохоронних органів.
53. Межі правомірності застосування вогнепальної зброї, спеціальних засобів та заходів фізичного впливу співробітниками правоохоронних органів.
54. Порядок дій співробітників правоохоронних органів у випадку застосування та використання вогнепальної зброї, спеціальних засобів і заходів фізичного впливу.
55. Відповідальність співробітників правоохоронних органів за незаконне застосування і використання вогнепальної зброї, спеціальних засобів та заходів фізичного впливу.
56. Закони та підзаконні нормативні акти у сфері запобігання правопорушенням та злочинності серед неповнолітніх: загальна характеристика.
57. Основні положення Європейської конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та їх реалізація у правоохоронній діяльності.
58. Кодекс поведінки посадових осіб з підтримання правопорядку: загальна характеристика основних положень.
59. Національна стратегія у сфері прав людини: загальна характеристика основних положень.
60. Поняття та функції правоохоронної діяльності у демократичному суспільстві.
61. Права людини у правоохоронній діяльності.
62. Верховенство права і правоохоронна діяльність.
63. Абсолютні та відносні права людини.
64. Поняття свободи та особистої недоторканності за національним та міжнародним правом.
65. Свобода та особиста недоторканість у роботі поліції.

66. Практика Європейського суду з прав людини у сфері свободи та особистої недоторканності.
67. Поняття права на приватність та підстави його обмеження.
68. Повага до приватного і сімейного життя, житла і кореспонденції та робота поліції.
69. Практика Європейського суду з прав людини за ст. 8 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод.
70. Свобода як фундаментальна цінність.
71. Обмеження свободи та особистої недоторканності.
72. Конфіденційність і доступ інформації про особу.
73. Обмеження права на приватне і сімейне життя.
74. Обмеження права на житло та повагу до кореспонденції.
75. Імплементация міжнародних стандартів прав людини в законодавство України.
76. Особливості комунікації працівника Національної поліції в сучасному мультикультуральному суспільстві.
77. Права дитини у правоохоронній діяльності.
78. Права осіб з обмеженими можливостями та діяльність поліції.
79. Етнічний профайлінг та діяльність поліції.
80. Заходи протидії етнічному профайлінгу.
81. Кримінальний профайлінг: загальна характеристика.
82. Забезпечення гендерної рівності у правоохоронній діяльності.
83. Державна гендерна політика України: загальна характеристика.
84. Класифікація видів толерантності за соціальними сферами.
85. Поняття та загальна характеристика дискримінації за расовою або етнічною ознакою.
86. Право на захист від свавільного або незаконного втручання в особисте і сімейне життя, таємницю кореспонденції або незаконного посягання на її честь і гідність.
87. Нормативно-правові акти у сфері трудових прав дітей: загальна характеристика.
88. Правоохоронна діяльність: поняття та принципи.
89. Завдання та функції правоохоронних органів.
90. Права людини в діяльності правоохоронних органах.
91. Принципи правоохоронної діяльності у демократичному суспільстві.
92. Вимоги Закону України «Про поліцію» щодо захисту прав, свобод і законних інтересів громадян.
93. Людина як основна цінність у демократичному суспільстві.
94. Завдання та принципи захисту прав людини в правоохоронній діяльності.
95. Порядок дотримання правоохоронними органами України конституційних гарантій та законності в забезпеченні прав і свобод людини.
96. Положення міжнародних документів щодо захисту прав людини.
97. Повноваження Уповноваженого Верховної Ради України з прав

людини щодо забезпечення законності у правоохоронній діяльності.

98. Дотримання прав людини під час застосування сили та вогнепальної зброї працівниками поліції.

99. Права людини і сфера виконання покарань

100. Захист прав і свобод людини як пріоритетне завдання в правоохоронній діяльності Служби безпеки України.

6. КРИТЕРІЇ ТА ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Для навчальної дисципліни «Актуальні проблеми захисту та дотримання прав людини в правоохоронній діяльності» засобами діагностики знань (успішності навчання) виступають: залік, стандартизовані тести, реферати, есе, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, студентські презентації та виступи на наукових заходах.

Підсумковий семестровий контроль успішності проводиться у формі заліку з відповідної освітньої компоненти або його окремої завершеної частини в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою навчальною програмою, і у строки, встановлені навчальним планом та розкладом.

Підсумковий семестровий контроль буде сформовано з 30-ти білетів за єдиним принципом: кожен білет містить теоретичну та практичну частини. Теоретична частина містить два питання; практична частина – одне практичне завдання (задача). Максимальний час для підготовки до екзамену дається – 30 хвилин. Кожне питання викладачем оцінюється окремо. Максимальна кількість балів за підсумковий контроль не більше 50 балів.

У разі настання обставин непереборної сили (форсмажорних обставин) контрольні заходи можуть проводитися з використанням технологій дистанційного навчання. Системою буде обрано по 50 тестових питань з дисципліни, кожне з яких оцінено у 1 бал. Відведений час для проходження тесту – 100 хвилин. Максимально можливий результат особи, яка складає підсумковий семестровий контроль за відповіді на тестові запитання може скласти 50 балів. Відповідь на кожне з запитань оцінюється в 0 або 1 тестових балів: якщо вказано правильну відповідь – 1 бал; неправильну відповідь – 0 балів.

При оголошенні сигналу «Повітряна тривога» здобувачі вищої освіти залишають роботи в аудиторії та проходять у сховище до сигналу «Відбій повітряної тривоги». Час «Повітряної тривоги» не враховується у загальний термін підсумкового контролю.

ДЛЯ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ		
Поточний контроль (ПК)		Підсумковий контроль
Аудиторна робота	Самостійна робота/ Індивідуальна робота	Залік (З) / ЕКЗАМЕН (Е)
≤ 40	≤ 10	
≤ 50		≤ 50

Підсумкова оцінка у випадку заліку (П) = ПК + З ≤ 100
Підсумкова оцінка у випадку складання екзамену (П) = ПК + Е ≤ 100

ДЛЯ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ		
Поточний контроль (ПК)		Підсумковий контроль
Аудиторна робота	Самостійна робота/ Індивідуальна робота	Залік (З) / ЕКЗАМЕН (Е)
≤ 20	≤ 30	
≤ 50		≤ 50
Підсумкова оцінка у випадку заліку (П) = ПК + З ≤ 100		
Підсумкова оцінка у випадку складання екзамену (П) = ПК + Е ≤ 100		

**Критерії оцінювання аудиторної роботи здобувачів вищої освіти
(денна та заочна форми навчання)**

БАЛИ	ПОЯСНЕННЯ
5	Високий рівень компетентностей. Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; на високому рівні сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані в повному обсязі. Під час заняття продемонстрована стабільна активність та ініціативність. Відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань ґрунтується на глибокому знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
4	Невисокий рівень компетентностей. Питання, винесені на розгляд, засвоєні у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички та вміння; всі передбачені планом заняття навчальні завдання виконані в повному обсязі з неістотними неточностями . Під час заняття продемонстрована ініціативність. Відповіді на питання, розв'язання практичних завдань, висловлення власної думки стосовно дискусійних питань переважно ґрунтується на знанні чинного законодавства, теорії та правозастосовної практики.
3	Достатній рівень компетентностей. Питання, винесені на розгляд, у цілому засвоєні ; практичні навички та вміння мають поверхневий характер , потребують подальшого напрацювання та закріплення; навчальні завдання, передбачені планом заняття, виконані , деякі види завдань виконані з помилками.
2	Недостатній рівень компетентностей. Питання, винесені на розгляд, засвоєні частково , прогалини у знаннях не носять істотного характеру ; практичні навички та вміння сформовані недостатньо ; більшість навчальних завдань виконано , деякі з виконаних завдань містять істотні помилки , які потребують подальшого усунення.

1	Мінімальний рівень компетентностей. Здобувач не готовий до заняття, не знає більшої частини програмного матеріалу, з труднощами виконує завдання, невпевнено відтворює терміни і поняття, що розглядалися під час заняття, допускає змістовні помилки, не володіє відповідними вміннями і навичками, необхідними для розв'язання професійних завдань.
0	Незадовільний рівень компетентностей. Здобувач вищої освіти відсутній на занятті.

Критерії оцінювання самостійної роботи

(денна форма навчання)

Максимум 10 балів	
Підготовка словника юридичних термінів з тем курсу	до 4 балів
Підготовка презентації з навчальної теми чи з окремого питання	до 10 балів
Підготовка доповіді	5
Виконання індивідуальних творчих завдань (за погодженням з викладачем та відповідно до програми курсу)	до 10 балів
Підготовка та розробка схем та таблиць	5-8 балів
Підготовка тез наукових доповідей, статей та участь у конференціях, круглих столах	до 10 балів

Критерії оцінювання самостійної роботи

(заочна форма навчання)

Максимум 30 балів	
Підготовка словника юридичних термінів з тем курсу	до 8 балів
Підготовка презентації з навчальної теми чи з окремого питання	до 15 балів
Підготовка доповіді	5
Виконання індивідуальних творчих завдань (за погодженням з викладачем та відповідно до програми курсу)	до 10 балів
Підготовка та розробка схем та таблиць	15 балів
Підготовка тез наукових доповідей, статей та участь у конференціях, круглих столах	до 30 балів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
	Залік	Екзамен/ диференційований залік	Оцінка	Пояснення
90-100	зараховано	Відмінно	A	« Відмінно » - теоретичний зміст курсу засвоєний у повному обсязі; сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані в повному обсязі.
83-89		Добре	B	« Дуже добре » - теоретичний зміст курсу засвоєний в повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання більшості з них оцінена кількістю балів, близько до максимальної.
75-82			C	« Добре » - теоретичний зміст курсу засвоєний цілком; в основному сформовані практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені РПНД, виконані, якість виконання жодного з них не оцінена мінімальною кількістю балів, деякі види завдань виконані з помилками.
68-74		Задовільно	D	« Задовільно » - теоретичний зміст курсу засвоєний не повністю; але прогалини не носять істотного характеру; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; більшість передбачених РПНД навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять помилки.
60-67			E	« Достатньо » - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовано деякі практичні навички роботи; частина передбачених РПНД навчальних завдань не виконані або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35-59	не зараховано	Не задовільно	FX	« Умовно незадовільно » - теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовані необхідні практичні навички роботи; більшість навчальних завдань не виконано або якість їх виконання оцінено кількістю балів, близько до мінімальної; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання

				навчальних завдань (з можливістю повторного складання).
1-34			F	« Безумовно незадовільно » - теоретичний зміст курсу не засвоєний; не сформовані необхідні практичні навички роботи; всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки або не виконані взагалі; додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не призведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧЕНО НАВЧАЛЬНОЮ ДИСЦИПЛІНОЮ

Інформаційне та методичне забезпечення навчальної дисципліни: схеми та таблиці, презентації, відео, аудіо програвач, крейдово-магнітна дошка, проєктор.

8. ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ)

Основні нормативні акти:

- Конституція України від 28 червня 1996 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141 (зі змінами внесеними Законом України «Про внесення змін до статті 80 Конституції України (щодо недоторканності народних депутатів України)» від 03 вересня 2019 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2019. № 38. Ст. 160.).

- Акти міжнародного права:

1. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 року. *Офіційний вісник України*. 2008. № 93.

2. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 4 листопада 1950 року. *Офіційний вісник України*. 1998 р. № 13.

3. Європейська конвенція про громадянство від 7 листопада 1997 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2008. № 13. Ст. 359.

4. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 4 листопада 1950 року. *Офіційний вісник України*. 1998. № 13.

5. Європейська Конвенція про громадянство. Міжнародний договір від 7 листопада 1997 року (Витяг). *Бюлетень законодавства і юридичної практики України*. 2001. № 11. с. 69-77.

6. Конвенція про статус біженців від 28 липня 1951 року. URL: zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_011

7. Конвенція про кіберзлочинність від 23 листопада 2001 року. *Офіційний вісник України*. 2007. № 65. Стор. 107. Ст. 2535.

8. Конвенція про статус апатридів. Міжнародний договір від 28 вересня 1954 року. *Офіційний вісник України*. 2013. № 51 / № 12. ст. 450. Стор. 447. Ст. 1875.

- закони:

1. Кодекс адміністративного судочинства України від 6 липня 2005 року (зі змінами і допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 2005. № 35, 35-36, 37. Ст. 446

2. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 року (зі змінами і допов.) *Відомості Верховної Ради України*. 1984. № 51. Ст. 1122.

3. Кримінальний кодекс України від 4 квітня 2001 року (зі змінами і допов.) *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25. Ст. 131.

4. Про Автономну Республіку Крим : Закон України від 17 березня 1995 року (зі змінами і допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 1995. № 11 Ст. 69.

5. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05 липня 2012 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 27. Ст. 282.

6. Про Верховну Раду Автономної Республіки Крим : Закон України від 10 лютого 1998 року (зі змінами і допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 1998. № 29. Ст. 191.

7. Про Вищу раду правосуддя : Закон України від 21 грудня 2016 року (зі змінами і допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 2017. № 7-8. Ст. 50.

8. Про громадянство України : Закон України від 18 січня 2001 року (зі змінами і допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 13. Ст. 65.

9. Про Державний Гімн України : Закон України від 6 березня 2003 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 24. Ст. 163.

10. Про державний кордон України : Закон України від 4 листопада 1991 року (зі змінами і допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 2. Ст. 5.

11. Про державну службу : Закон України від 10 грудня 2015 року (зі змінами і допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 4. Ст. 60.

12. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків : Закон України від 8 вересня 2005 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2005. № 52. Ст. 561.

13. Про Збройні Сили України : Закон України від 6 грудня 1991 року (зі змінами і допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 9. Ст. 108.

14. Про звернення громадян : Закон України від 2 жовтня 1996 року (зі змінами і допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 47. Ст. 256.

15. Про імміграцію : Закон України від 7 червня 2001 року (зі змінами і допов.). *Бюлетень законодавства і юридичної практики України*. 2001. № 11. С. 346-354.

16. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 27 лютого 2014 року (зі змінами і допов.). *Офіційний вісник України*. 2014. № 20. Ст. 619.

17. Про комітети Верховної Ради України : Закон України від 4 квітня 1995

року (зі змінами і допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 1995. № 19. Ст. 134.

18. Про Конституційний Суд України : Закон України від 13 липня 2017 року (зі змінами і допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 2017. № 35. Ст. 376.

19. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21 травня 1997 року (зі змінами і допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 24. Ст. 170.

20. Про основні засади молодіжної політики: Закон України від 27 квітня 2021 року (зі змінами і допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 2021, № 28, ст. 233.

21. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 26 листопада 2015 року (зі змінами і допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 3. Ст. 25.

22. Про національну безпеку: Закон України від 21 червня 2018 року (зі змінами і допов.). *Офіційний вісник України*. 2018. № 55. Ст. 51.

23. Про оборону України : Закон України від 6 грудня 1991 року (зі змінами і допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 9. Ст. 106.

24. Про органи самоорганізації населення : Закон України від 11 липня 2001 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 48. Ст. 254.

25. Про прокуратуру : Закон України від 14 жовтня 2014 року (зі змінами і допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 2-3. Ст. 12.

26. Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні : Закон України від 11 грудня 2003 року (зі змінами і допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 15. Ст. 232.

27. Про свободу совісті та релігійні організації : Закон України від 23 квітня 1991 року (зі змінами і допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 25. Ст. 283.

28. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 02 червня 2016 року (зі змінами і допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 31. Ст. 545.

29. Про телебачення і радіомовлення : Закон України від 21 грудня 1993 року (зі змінами і допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 10. Ст. 43.

Підручники:

1. Frédéric Edel. Case law of the European Court of Human Rights relating to discrimination on grounds of sexual orientation or gender identity. Research Fellow, National School of Administration. Teaching Fellow in public law, University of Strasbourg, 2015.

2. Бисага Ю., Петрецька Н. Права людини в національному та європейському контекстах : підручник. Херсон: Гельветика, 2018. 482 с.

3. Мельник Р.С. Право на свободу мирних зібрань: теорія і практика. К., 2015. 168 с.

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

1. Забезпечення прав людини у правоохоронній діяльності: навч. посіб. / кол. авт.; ред. В.О. Боняк. - 2-е вид., перероб. і доп. – Дніпро : ДДУВС ; Ліра ЛТД, 2018. – 260 с.
2. Судове рішення справ у спорах, пов'язаних із гендерною дискримінацією: збірка кращих практик / упор.: Олена Уварова, Марія Ясеновська. Х.: ФОП Бровін О.В., 2016. 192 с.

Монографії та інші наукові видання:

1. Баранова Ю. О. Методологічні правила порівняльно-правових досліджень: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Одеса, 2015. 24 с.
2. Бисага Ю.М., Фаловська І.М., Бисага Ю.Ю., Коцкулич В.В. Конституційний принцип рівності: правозастосовчі аспекти : монографія. Херсон: Гельветика, 2018. 204 с.
3. Боняк В.О. Органи охорони правопорядку України в сучасному вимірі: конституційно-правовий аспект: монограф. Д., 2015. С. 144.
4. Забезпечення прав інвалідів в Україні: теоретичні і практичні засади адміністративно-правового регулювання: монографія / О.В. Паровишник. Харків, 2016.
5. Права людини в Україні: перше півріччя 2015. Наукове видання. За ред.: А. Б. Благої, О. А. Мартиненка Українська Гельсінська спілка з прав людини. Київ, 2015. 184 с.
6. Самбор М.А. Інтерес у праві: монографія. Прилуки, КП «Прилуцька міська друкарня», 2016. С. 132.
7. Самбор М.А. Право на мирні зібрання: монографія. Прилуки: КП «Прилуцька міська друкарня», 2018. С. 140-141.
8. Федоренко В. Поновлення авторитету Конституційного Суду як запорука ефективного функціонування держави. Право України. 2015. № 5. С. 97-110.

Інші джерела:

1. Rak S. The official negligence: comparative and legal analysis of legislation of Ukraine, the Republic of Moldova and the Republic of Latvia. *Leges si Viata*. 2018. № 3, ч. 2. С. 135-138.
2. Белов Д., Жежихова М. Роль і місце інституту адвокатури в механізмі захисту прав і свобод людини і громадянина. *Visegrad Journal on Human Rights*. 2016. № 5, ч. 1. С. 19-25.
3. Блага В.В., Благої В.В., Тихомирова А.О. Гендерна дискримінація як перешкода на шляху до розвитку нації. Глобальні та національні проблеми економіки. 2018. Випуск 21. С. 130-133.
4. Богданевич Т. С. Тлумачення положень Європейської конвенції з прав людини та рішень Європейського суду з прав людини в діяльності Конституційного Суду України. Порівняльно-аналітичне право. 2016. № 1. С. 52-54.

5. Бондаренко О. Захист прав і свобод людини як основний напрям конституційної модернізації в Україні. *Visegrad Journal on Human Rights*. 2016. № 1, ч. 2. С. 89-94.
6. Волуйко О., Дручек О. Поняття правоохоронної діяльності та правоохоронних органів у світлі концепції національної безпеки України. *Підприємство, господарство і право*. 2020. № 10. С. 95-100.
7. Гель А.П., Семаков Г.С., Кондракова С.П. Судові та правоохоронні органи України : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ: МАУП, 2020. 272 с.
8. Костюк В.Л., Яцкевич І.І. Право на працю у контексті Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю: сутність, проблеми та перспективи законодавчого регулювання. *Соціальне право*. 2017. № 2. С. 49–57.
9. Кравчук В. М. Механізм реалізації народного контролю в організації й діяльності органів державної влади. *Право і суспільство*. 2015. № 4, ч. 1. С. 85-90.
10. Лазарєв В. В. Основні етапи становлення і розвитку процедур з питань громадянства. *Право і суспільство*. 2015. № 2. С. 171-178.
11. Лазарєв В. В. Юридична природа і ознаки громадянства України. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2016. № 1. С. 68-70.
12. Ліщинська В. Реалізація права на мирні зібрання в Україні та Польщі. *Порівняльно-аналітичне право*. 2019. № 1. С. 82-84.
13. Мельник В. Соціальний захист осіб з інвалідністю: засади правового регулювання окремих держав-членів ЄС. *Підприємство, господарство і право*. 2018. № 7. С. 133-138.
14. Мерник А.М. Обмеження прав і свобод людини в сучасних умовах: теоретичний і практичний аспекти. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 2. С. 42-46.
15. Мулявка Д.Г. Сутнісні ознаки недержавної правоохоронної діяльності (на прикладі приватної детективної та недержавної охоронної діяльності). *Правова позиція*. 2020. № 1 (26). С. 64-67.
16. Орлова О.О. Європейська система захисту прав людини // Права людини: аксіологічний, онтологічний та гносеологічний виміри: матеріали науково-практичного семінару (м. Дніпро, 7 груд. 2016 р.) / укл.: канд. юрид. наук, доц. І.А. Сердюк, Ю.Г. Мороз. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; Ліра, 2017. С. 108-110.
17. Погосян М.А. Визначення поняття «правоохоронна діяльність» і його співвідношення із правозахисною та судовою діяльністю: теоретико-правовий аспект. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2020. № 3. С. 23-28.
18. Середа М. Право на мирні зібрання : теоретичні, практичні та порівняльно-правові аспекти : дис.... к-та юр. наук : 12.00.01 / Києво-Могилянська академія. Київ, 2019. С. 203.
19. Субота С.І. Аксіологічні засади правоохоронної діяльності в умовах розвитку громадянського суспільства. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 1. С. 35-38.

20. Труба Р. Особливості діяльності Державного бюро розслідувань в Україні: адміністративно-правові засади. Часопис Київського університету права. 2018. № 2. С. 137-140.

21. Ференс Б. Україна - ЄС. Подальші перспективи. Верховенство Права. 2017. № 2. (27) С. 71-73.

Інтернет-ресурси:

1. <http://www.president.gov.ua/> - Офіційний сайт Президента України;
2. <http://www.rada.gov.ua/> – Офіційний портал Верховної ради України;
3. <http://www.kmu.gov.ua/> – Офіційний портал Кабінету міністрів України;
4. <http://reestr.court.gov.ua> – Офіційний сайт єдиного державного реєстру судових рішень України;
5. <http://www.rada.kiev.ua/laws/pravo/all/sites.htm> – перелік серверів державних органів на сайті Верховної Ради України;
6. <http://www.scourt.gov.ua/> – Офіційний сайт Верховного Суду України;
7. <http://www.minjust.gov.ua/> – Офіційний сайт Міністерства юстиції України;
8. <http://www.constcourt.gov.ua/> – Офіційний сайт Конституційного Суду України;
9. <http://www.cvk.ukrpack.net/> – Офіційний сайт Центральної виборчої комісії.

**Завідувач кафедри
теорії держави та права**

Ольга КУЛІНІЧ

